

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERTY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na $\frac{1}{4}$ szerokości
przyjmują się tylko w Expedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Hamburg, 6 Lutego. — Prusacy przywrócili telegraficzną komunikację z Gardingiem. Feldmarszałek Wrangel wydał pod d. 4 b. m. z głównej kwatery w Hadersleben rozporządzenie, w którym przypomina, że psucie telegrafów powtarzające się będzie uważane za czynności nieprzyjacielskie przeciw sprzymierzonej armii i karane przez sąd wojenny. Nakazano komendantom czuwać nad telegrafami.

Altona, 6 Marca. — Piszą z Kielu, że we wsiach Marne i Meldorf położonych w Süderdithmarsch proszono rząd holsztyński o załogę wojskową.

Kopenhaga, 6 Marca. — Dziś odbyły się wybory w Riksrada do folketingu. Wszyscy kandydaci w Kopenhadze należą do liberalnego narodowego stronnictwa i głosują za energiczną wojną. Były minister Hall powiedział w swej mowie wyborczej, że po przybyciu lorda Wodehousa z Berlina zapytał ostatniego, czyli zniesienie konstytucji listopadowej wstrzyma wkroczenie wojsk niemieckich. Lord Wodehouse stanowczo odpowiedział, że nie.

Petersburg, 6 Marca. — Dzisiejsze gazety ogłaszają kilka carskich ukazów względem wykupu chłopów i urzędów gminnych autonomicznych dla Polski, z zupełnym rozwiązaniem stosunków między szlachtą a włościanami.

Warszawa, 6 Marca. — W tej chwili ogłoszono po placach publicznych cesarski manifest względem rozwiązania kwestyi włościańskiej.

Turyn, 7 Lutego. — Dzienniki turyńskie ogłaszają dziś list cesarza Napoleona jako odpowiedź na adres towarzystwa narodowego włoskiego, nadesłany jemu z powodu zamachu 4 Włochów. Cesarz kończy temi słowy: Podobne zamachy niemogą zmienić moich uczuć dla waszej ojczyzny; poczytywać zawsze będę za honor, żem się przyłożył do jej niepodległości.

Berlin, 6 Marca. — Najj. Pan raczył nadać katolickiemu proboszczowi-Kaliszowi w Gniewkowie w powiecie inowrocławskim order orla czerwonego trzeciej klasy na pętlicy.

Berlin, 5. Marca. — Na posiedzeniu dzisiejszem bundestagowem żaden z wniosków nie został poparty większością głosów. Ze strony wireburgskiej wniesiono o zwołanie stanów holsztyńskich.

— Piszą do Neue Pr. Ztg. z Paryża: pomijając okoliczności, że król duński oblicza się z opozycją w swojej stolicy, równie zachęcanym zostaje przez Francją do wytrwałości z uwagą, że teatr wojenny łatwo się zwiększyć może i przez to widoki dla Danii pomyślniejsze się otworzą.

— Gaz. kolońska pisze, że nie wątpią w Berlinie o obsadzeniu całej Jutlandyi. Powagi wojskowe uważają to za rzecz konieczną. Nawet feldmarszałek austriacki Gablenz w tym duchu się oświadczył. Z artykułu Constitutionnela przekonywamy się, że Francya bacznie zwraca oko na postęp północnego sprzymierza. W Frankfurcie dały oba wielkie mocarstwa niemieckie do zrozumienia, że niewątpią, iż wniosek ich względem objęcia naczelnego dowództwa także w Holsztynie, ułatwi udziałowi związku niemieckiego w wojnie z Danią. Rzecz ta jeszcze nie została rostrzygniętą.

— Wedle wiadomości z Wiednia nadeszłych, misja generała Manteuffla uwieńczoną została pomyślnym skutkiem i że Austrya brać będzie udział w działaniach w Jutlandyi. Zdawało się w pierwszej chwili, że wkroczenie sprzymierzonych armii do Jutlandyi zbliży Francją i Anglią do siebie. Tymczasem tak nie jest. Przeciw obsadzeniu Koldingu nie założono protestacyi, a że Russel oświadczył, że zajęcie Jutlandyi nastąpić może w skutek zabierania okrętów niemieckich, przeto w zasadzie wyrzekł możliwość zajęcia tej prowincyi. Wniosek hanowerski

względem wezwania rządu duńskiego o wydanie okrętów zabranych pod zagrożeniem wojną związkową, sprzyja widokom dwóch wielkich mocarstw niemieckich.

— Pomiędzy dokumentami przedłożonemi w niebieskiej księdze przez rząd angielski parlamentowi znajduje się depesza z 12 grudnia 1863, w której lord Wodehouse zdaje sprawę z rozmowy mianej z p. Bismarckiem. Wedle niej była tam mowa naprzód o nieprzyjęciu posła duńskiego i o niebezpieczeństwach mogących wyniknąć z utarczki przednich straży pod Rendsburgiem; z dalszego toku rozmowy lord Wodehouse w następujący sposób naturalnie nie wiemy, o ile ściśle, zdaje sprawę:

»Rozstrząsaliśmy następnie kwestyą szlezwolską, która jest główną przyczyną sporu Niemiec z Danią.

»Powiedziałem, że niepodobna dojść do jakiegokolwiek załatwienia, jeżeli mocarstwa sprzymierzone nie skłonią się do ścisłego określenia swych pretensyi w obec Danii, i że spodziewam się, iż Jego Ekscelencya potrafi mi dać w tej mierze kateryczne wyjaśnienia.

»P. Bismarck powiedział, że żądania Niemiec są zawsze równe, t. j. aby Dania wypełniła swe zobowiązania, nie wcielając Szlezwiku do Królestwa i przyznając konstytucyą wspólną, na mocy której Holzacya, Szlezwicko i Lawenburgia używałyby praw przyznanych Królestwu.

»Odpowiedziałem, że rząd królowej JMości jest przeświadczony, iż to rzecz niepożyteczna wszczynać dyskusyę o konstytucyi wspólnej. Jedenaście lat ostatnich upłynęło na doświadczeniach daremnych, aby pogodzić żądania niemieckie z żądaniami duńskimi pod względem tego, co by miało stanowić ich wspólne prawa; czyż było podobną, aby Duńczycy zezwolili kiedykolwiek na przyznanie mieszkańcom księstw, tworzących mniejszość, tej samej liczby członków w parlamencie wspólnym co Duńczykom, stanowiącym większość? Taki układ byłbyby słusznym?

»P. Bismarck powiedział, że Duńczycy nie mieliby równej liczby członków z Niemcami, ponieważ w Szlezwiku jest większa liczba Duńczyków, którzyby bez wątpienia wybierali większą liczbę członków pomiędzy swymi.

»Jego Ekscelencya rozwinął obszernie swoje poglądy na konstytucyę wspólną, lecz nie mogę powiedzieć, iżbym słyszał, że w czemkolwiek wysunął się po za to, co by nie było już do sytu powtarzane w tych nieskończonych dyskusjach. Nalegałem jednakże nań, aby wskazał jakąkolwiek inną alternatywę, lecz utrzymywał, że to rzecz Duńczyków a nie Niemców stawiać propozycye.

»Pytałem go się następnie, jakie stawiają żądania mocarstwa niemieckie co do konstytucyi niedawno podpisanej przez króla Danii. Co do tego punktu oświadczył mi, niema kompromisu. Konstytucyą należałoby przed 1 Stycznia ogłosić, jako niedającą się zastosować do Szlezwiku, w razie przeciwnym mocarstwa niemieckie będą uważały się za zwolnione od wszystkich swych zobowiązań w obec Danii, licząc w to traktat z 1852 roku. Nie mogą zadowolnić się prostem odroczeniem zebrania się nowego rigsrada.

»Jego Ekscelencya powiedział, że byleby dla Szlezwicka usunięto nową ustawę przez akt jakikolwiek potwierdzony przez króla przed 1 Stycznia, kiedy to owa nowa konstytucya ma wejść w wykonanie, mało mu na tem zależe, jakieby zgromadzenie ostatecznie usunęło ową ustawę. Jest on wszakże przeświadczony, że rzeczą niezbędną jest, aby król duński dał dymisyę swym ministrom obecnym, i że zamach stanu byłby najlepszym załatwieniem trudności. Faktem jest, że Niemcy nie będą w zgodzie z Danią dopóki zostaną utrzymane w Danii instytucye demokratyczne.

»Powiedziałem, że ubolewam nad mową taką, która równa się oświadczeniu, jakoby rządy niemieckie były gotowe do interwencyi w celu zmienienia wewnętrznych instytucyi monarchii niezawisłej żywo przedstawiałem p. Bismarckowi niebezpieczeństwo, na jakie narażają się rządy niemieckie dając folgę rewolucyi u siebie przez popieranie zamiarów stronnictwa szlezwolskiego. Nic, mówiłem, nie może usprawiedliwiać postępowania ks. Augustenburga.

»Ukończyłem rozmowę, która odbyła się w wyrazach jak najgrzeczniejszych, prosząc p. Bismarcka, aby mi dał memoriał zawierający żądania mocarstw niemieckich.....»

Królestwo Polskie.

W Posener Ztg sobotniej wyczytaliśmy w korespondencyi z nad

granicę polskiej d. 4. b. m., że oddziały powstańców, które przez powiat wrzesiński, a mianowicie przez bory miłosławskie przedarły się w okolice Pyzdr, miały się pokazać w owej okolicy d. 27. w liczbie kilkuset. Wojsko moskiewskie cofnęło się przed temi przeważającymi siłami do Słupcy, z kąd zapewne wzmocnione wyruszy na odszukanie tych oddziałów powstańczych. Tymczasem wzrosły te oddziały i uzbroiły się w broń zapewne zakopaną. Jak niesie pogłoska ma ich liczba wynosić 3000 głów. Być może łatwo, że to przesada, ale zawsze znaczna ich być musi liczba. Połowa z nich jest konno, połowa pieszo. W nocy z 27. na 28. z. m. napadł jeden z tych oddziałów na miasteczko Zagurowo, gdzie zabrawszy 1000 rubli u burmistrza zebranych podatków, wziął z sobą burmistrza za opór stawiony i powiesiło go w boru przyległym.

— W Warszawie aresztowano w nocy z 3. na 4. b. m. R. Friedleja i księgarńią zamknęto. Księgarza Polaka skazano na 12 lat wygnania na Sybir.

Moskiewskie Wiedomości podają następujący opis obejścia się Rydzewskiego ze studentem Jabłońskim. Opis ten pomimo widocznej chęci zakrycia prawdy, pokazuje się, iż opisy polskie tego wypadku nie nie przesadzały.

»Uważam za konieczne opisać wam z całą bezstronnością, bez wszelkich upiększeń fakt, który zapewne poda powód do mnogich kłamliwych tłumaczeń.«

Dnia 12 Stycznia w Warszawie na Ulicy Tamka o 9tej godzinie wieczór zwrócił na siebie uwagę straży policyjnej młody człowiek, który wbrew postanowieniom stanu wojennego nie miał przy sobie latarki i chodził tam i nazad po ulicy jakby wyzywając tem policyję. Jeden z strażników zatrzymał go i zapytał: »A kędy ty chodzisz?« — »Ulicą« odparł młodzieniec. — »Gdzie mieszkasz?« — »Na ulicy«, była powtórna jego odpowiedź. — Jeden policyjant pomógł strażnikowi zaarrestować nieposłusznego i odprowadzić go do 10 cyrkułu. Pokazało się, że zaarrestowany był uczniem 2go gimnazjum, Henryk Jabłoński. Komisarz cyrkulowy, major Rydzewski, zaczął z nim śledztwo, ale on począł być grubianem w obec komisarza. Major Rydzewski, widząc w nim zuchwałego rozkazał za naruszenie postanowień stanu wojennego i zuchwałość w obec niego i strażnika, ukarać go dziesięcioma różgami i puścić na wolność. Dziesięć różg dopuszczają w niektórych przypadkach jako karę za grubiaństwo i zapieranie się przy śledztwie, mające dotąd w Królestwie moc obowiązującą statuta pruskie. Skarga studenta doszła przez władzę szkolną do namiestnika, który jak zawsze powodując się surową sprawiedliwością, rozkazał wytoczyć z tego powodu formalne śledztwo. Deputatem do tego śledztwa wyznaczony został ze strony wydziału oświecenia (przez wicedyrektora Przysańskiego) wizytator szkół radzca państwa Papłoński.

»W śledztwie pokazało się, że Jabłoński widocznie urągał się policyi, szedł bez latarki, przechodząc trzykroć około straży, w odpowiedziach swoich drwił ze strażnika; a kiedy go zawezwano, aby szedł do cyrkułu, to szydził ze strażnika i policyjanta. Jakkolwiek powiedział przy śledztwie, że miał latarkę zapaloną, a na pytanie strażnika gdzie mieszka, odparł: »Na tej ulicy«; twierdzenie to nie zasługuje na wiarę, gdyż w takim razie po co by szydził z komisarza? Zresztą i w wyrazach »na tej ulicy« nie ma takiego, co by dozwoliło zuchwałości w obec żołnierzy, ale słowa »tej« oni wcale nie słyszeli — Komisarz nie wypierał się, że kazał wychłostać malca, i rozgadawszy się dodał, że gdyby poważał się być mu zuchwałym nie tylko student, ale i profesor, to i tego kazałby wychłostać. Papłoński żądał, aby słowa te wniesiono do protokołu.

»Sprawa ta była szczegółowo przedstawiona Bergowi. Nie cierpiąc bynajmniej samowoli, wynurzył namiestnik srodze nieukontentowanie swoje wyższym władzom policyjnym i rozkazał natychmiast usunąć majora Rydzewskiego od obowiązku i posłać na miejsce dawniejszej służby (na Pragę). Działo się to d. 24 Stycznia.

»Tymczasem Papłoński w piśmie, podanym na ręce dyrektora komisji oświecenia d. 23 Stycznia, gorąco wystąpił w sprawie studenta i wywodził, że Jabłoński miał latarkę zapaloną, ale niższa policyja tego nie widziała; że wymówił słowo »tej«, ale go żołdaci nie słyszeli; a na koniec, że Jabłoński zgoła niczem nie zawinił, gdyby bowiem był szedł bez latarki, to żołnierz nie za trzecim ale już za pierwszym razem byłby go przytrzymał, i żadnym sposobem przypuścić nie można, aby ktobądź, nie mając latarki, naumyślnie spacerował poprzód żołnierzy, również jak trudno przypuścić, aby kto bezbranny, sam jeden, narażał się najgwałtowniej z dwóch zbrojnych żołnierzy.«

— Piszą do Gaz. Narodowej z Kamińca podolskiego 22 Lutego: Uwięzionymi zostali za sprawy polityczne w powiecie uszyckim 10go Stycznia:

Jakób Skibicki z Hlibowa, Ludwik Bączkowski z Krzywczyna, Michał Rybak z Michałówki, Filip Kulczycki, Józef Matkowski z Derewiku, Karol Tyszyński z Dunajowiec, Wilhelm Matkowski z Dunajowiec, Jakób Konopka z Dunajowiec, Michał Wodziński z Gorczycej, Jan Golc z Filip Porosińskich, Hanicki z Prosiatki, Marceł Holecki z Oslawowa, Tadeusz Zieleniewski z Hlibowa, Kozieracki z Hlibowa, Adam Witosławski z Krzywczyna.

Francya.

Paryż, 4. Marca — Arcyksiążę Maksymilian przybędzie, jak donosi La France, jutro z pewnością do Paryża i stanie w tuileryach, gdzie urządzono dla niego salony w pawilonie Marsan. Ztąd wyjedzie wprost do Tryestu i w dniu 24. Lutego wyjedzie na austriackiej fregacie w towarzystwie dwóch okrętów francuskich a może nawet angielskich do Meksyku, gdzie stanie w końcu Kwietnia. Poprzedzi go poseł z wiadomością o przybyciu tego monarchy nowego. Któż tu objaśni całą gmatwaną polityczną położenia spraw świata. Kto tu kogo w pole wyprowadza, lub jakie na dnie spoczywają widoki.

— Korrespondent gazety kolońskiej pisze z Paryża: chociaż Francya z Austryą w niemiłych teraz zostaje stosunkach, a może nawet z nią prowadzić wojnę, to wcale nie wywiera wpływu na wybór arcyksięcia Maksymiliana, gdyż sprawa nowego cesarza meksykańskiego ze sprawą Austryi nie zostaje w żadnym stosunku. W Meksyku panuje wielkie zamieszanie, komenderujący tam generał Neigre zapytał arcybiskupa Labustida, kto takie wydaje listy zbrodnicze, które Francuzów jako nieprzyjaciół religii wystawiają, prosi powiedzieć stronnictwu rozszerzającemu te listy, że Francya zna tych podżegaczy i w razie potrzeby ich pochwyci.

— Konferencje bez zawieszenia broni, nowy wymysł zniechęcający polityki angielskiej, coraz mniej wzbudzają ufność nawet w zagorzałcach pokojowych. Gdy wiadomości o nich i o ich przyjęciu w Berlinie i Wiedniu tutaj nadeszły, rozległy się hymny radości; gracze giełdowi, kredyt ruchomy z p. Pereire na czele, wzmócili usiłowania w opinię publiczną, że błogi pokój wraca na ziemię i wróżbiarze polityczni pogodę i ciszę zwiastowali. Ani opinia publiczna, ani żaden z umiarkowanych rozpatrywać się w ciemnościach teraźniejszej polityki uwieść się nie dał. Głoszono, że rząd angielski za poprzednim porozumieniem się z francuskim przesłał swój pomysł do Berlina i Wiednia i że tam, przyzwolenie uzyskawszy, pewnym jest przystąpienia Francji do konferencji. Tymczasem rzecz się ma zupełnie inaczej. Wprawdzie zadała Anglia ustne pytanie, czy gabinet cesarski zgodzi się na konferencje, a tenże tak jak poprzednio odpowiedział, że życząc sobie wstrzymanie krwi przelewu i ustalenie pokoju, przeszkody konferencji w Londynie zabrać się mającej nie stawia, skoro tylko wszystkie strony, bezpośrednijszy udział w sporze mające do niej się skłonią, lecz ta odpowiedź, jak widzimy, była nie zupełną, nie stanowczą, warunkowem zezwoleniem. Z tego to powodu gabinet angielski z natarciwością domagał się od wszystkich państw włączonych w sprawę duńską, ażeby spieszenie się z przystąpieniem swym oświadczyć, chcąc z pękiem wszystkich zezwoleń stawić się przed cesarzem Napoleonem i wezwać go do spełnienia ostatego zobowiązania. Lecz ta zbroja dyplomatyczna dotąd ani jest dostatecznie hartowną ani zupełną. Dania odkłada na później ostateczną odpowiedź i kładzie warunki. Szwecya milczy, sejm związkowy w Frankfurcie ma się naradzić i namyśleć. Z tego to więc powodu aż do wczorajszego wieczora nie na eszło było do ministerstwa spraw zagranicznych urzędowe na piśmie z Anglii wezwanie; Francya więc w rzeczy konferencji nie wyrzekła jeszcze upragnionego przez ministrów angielskich słowa i mniemają tu, że go nie wyrzeczce. Pomysł angielski jest tu uważany jako wybieg parlamentarny chwiejących się na nogach ze starości i z bezowocnych wysiłków ministrów Wielkiej Brytanii. Popierać go, byłoby tylko dopomagać im do utrzymania się przy władzy. Nie okazali się oni dla rządu cesarskiego tyle zyczliwymi, aby ten mógł żądać, iżby aż do ostatniego dnia życia kierowali polityką angielską. Cesarz Napoleon chce pokoju, bo go chce Francya, ale domaga się pokoju na trwałych podwalinach opartego. W załatwieniu sprawy duńskiej nie widzi rękami powszechnego uspokojenia Europy, zebranie więc konferencji w tej jednej tylko sprawie i przystąpienie do niej nie wchodzi ani w jego widoki, ani jest zgodnem z jego przekonaniem. Woli on bez wątpienia, aby się wśród trwającej walki odkryły myśli i zamiary innych mocarstw. W tem oczekiwaniu na te ich zupełne odsłonięcie polityka cesarska bardziej, niż kiedykolwiek grubym cieniem tajemnicy jest osłonięta. Cesarz Napoleon zajmuje się nią wyłącznie z swoim ministrem spraw zagranicznych. Inni ministrowie nie przypuszczeni do niej. Cesarz przed doradcami swymi żadnem słowem nie objawia, co zamysła. P. Drouyn de Lhuys wcale nie nie mówi. Połobnie wytrwałego milczenia i zachowania tajemnicy żaden z poprzednich ministrów spraw zewnętrznych nie dawał przykładu. Hr. Walewski i p. Thouvenel choć w części wytajemniczali swych kolegów w swoje dyplomatyczne działanie.

Ta wstrzeźliwość dzisiejszego ministra do tego stopnia posunięta, że sam pan Rouher minister stanu, a więc pierwszy minister, urzędowy obrońca polityki cesarskiej w izbach, któremu wszystkie jej tajniki powinny być wiadome, przed tygodniem jeszcze nie wiedział i może dotąd nie wie dokładnie, jaki kierunek obrał gabinet cesarski w sprawie duńskiej, co w niej przewiduje, czego sobie życzy i jakie dalsze wywiązujące się z niej popostępowanie obierze. Być jednak może, iż w niej leży zaród wielkich wypadków i zmian.

Chw.

Austriya.

Wiedeń, 1. Marca. — Dzienniki wiedeńskie prawie wszystkie, bo tylko Vaterland nieumieścił jeszcze własnego artykułu, zamieszczają dziś artykuły wstępne, zajmujące się najpierwszym faktem tj. zaprowadzonym w Galicyi stanem oblężenia.

Z uwag, które w tych artykułach znajdujemy, podamy niektóre wyjęte z Wanderera i Ostpost.

Wanderer uważa stan oblężenia za środek sięgający daleko po zakres polityki wewnętrznej. Zdaje mu się, że względy ogólnoeuropejskie przeważają tym razem nad względami wewnętrzną polityki. Widzi na to dowód w uroczyściej formie manifestu, kontrasygnowanego przez wszystkich ministrów, kiedy np. zaprowadzenie prowizoryum w Węgrzech ogłoszono było tylko listem cesarskim do nadwornego kanclerza.

Dalej robi przytoczony dziennik uwagę, że w stosunkach galicyjskich nie zaszła właściwie zmiana w najnowszym czasie w porównaniu z tem, co się dawniej działo. »Już więcej aniżeli od pół roku, powiada Wanderer, przedstawiały półurzędowe dzienniki w czarnym świetle stosunki galicyjskie, i od znanego oświadczenia ministra stanu upłynęło już kilka miesięcy; a zatem nie w tem, utrzymuje wspomniany dziennik, tkwi przyczyna najświeższego środka. Wskazuje on także na siłę rządu, który bez przedsięwzięcia nadzwyczajnych prewencyjnych środków wyrzeczby mógł energiczną represją, gdziekolwiek w państwie

byłby nadwzrężony publiczny spokój. Z tego wnosi więc artykuł, że rząd musiał zewnątrz odebrać wskazówki, które przedstawiają niebezpieczeństwo większe i bliższe, aniżeli dotąd było. Rzuciwszy okiem na fak, że jedna połowa państwa znajduje się w stanie wyjątkowym, pociesza się w końcu wyrzeczonym w manifestie życzeniem, aby stan ten wyjątkowy Galicyi nie trwał długo.

Ostd. Post pisząc o tej samej sprawie, stawia się głównie na stanowisku konstytucyjnym. Dla przyjaciół konstytucyjnych stosunków i postępu rozwoju swobód, dwa razy bolesniejszymi są takie przerwy zwyczajnego stanu. Poczem rozbiera przytoczony dziennik stosunek tego nadzwyczajnego środka do konstytucyi.

— Z powodu nowego wyboru posła Schuselki półurzędowa Wiener Abendpost napisała także swoje uwagi w osobnym artykule. Stara się ona w nim dowieść, że postanowienie rządowe względem rozpisania nowego wyboru w miejsce pana Schuselki opierało się na prawie, dodając, że sam interesował przedtem już był tego samego zdania. Zastósowanie ustawy nastąpiło tylko dla tego, mówi Wiener Abendpost ponieważ inaczej być nie mogło. Rozbiór pytania, czy nie należałoby sobie życzyć złagodzenia surowości dotyczącej ustawy, nienależy według półurzędowego dziennika, w zakres tych uwag. Zresztą nie potrzeba zapominać, powiada Wiener Abendpost dalej, że fundamentalna myśl w mowie będącego prawnego postanowienia tj. myśl trzymanie wdali od pośredniego lub bezpośredniego udziału w dziele ustawodawstwa osób, które przeciw istniejącej ustawie karnej w znaczny sposób wykraczają, zgadza się z zasadą sprawiedliwości i wyłącznie odpowiadała życzeniu przedstawienia wartości i znaczenia prawodawczego współudziału w najczystszej i najjaśniejszym świetle.

W końcu dodaje także półurzędowy organ, że głosy dane kandydatów pozbawionemu prawa nowego wyboru, uważać należy za nieznaczające; a sejm zapewne zgodzi się na zapatrywanie się rządu.

Dania.

Blue book zamieszcza następującą depeszę ministra spraw zagranicznych do swych agentów dyplomatycznych, datowaną z Kopenhagi w d. Lutego, w której usprawiedliwia tenże opuszczenie Danewirku.

Wiadomo już J.W. Panu, że armia opuściła Danewirkę z rozkazem zajęcia drugiej linii obronnej pod Dyppel.

Powody, które wskazały ten ruch odwrotny, są czysto strategicznego charakteru. Nadzwyczajna ostrość pory, długie strażnice nocne, nadmiar znużenia wojska wraz z liczną przewagą nieprzyjaciela, uczyniły niepodobnym dłuższy pobyt w Danewirce. Gdzieby armia przyjęła bitwę w tym stanie rzeczy, lękałby się można całkowitego jej zniesienia.

Obecnie wojska nasze zajęły stanowisko zagrażające z flanku nieprzyjacielowi i oparły się o morze, posiadają wszelkie korzyści, jakie przedstawia jeograficzny kształt kraju Dyppel jest w istocie jedynym punktem strategicznym, który nam pozwala, ograniczonym na własne siły, przeciągnąć wojnę, do której jak się zdaje, winniśmy się przygotować. Przed zajęciem Szlezwicka mogliśmy byli zawrzeć z Niemcami. Od tego wypadku, rząd nie ma wyboru. Musi on prowadzić dalej wojnę, dopóki Szlezwik nie będzie przywrócony do dawnego stanu rzeczy i dopóki księstwo nie wróci pod berło króla. Wtedy tylko będziemy mogli odnowić nasze usiłowania, aby zakończyć drogą układów spór z Niemcami.

Mam zaszczyt itd. podp. Quade.

Tekst urzędowego zawiadomienia o blokadzie wschodniego brzegu księstwa, brzmi następująco:

Minister marynarki zawiadamia niniejszem, że od 25 b. m. wszystkie porty i wszystkie ujścia brzegu wschodniego księstw Szlezwicku i Holsztynu będą blokowane, z wyjątkiem jednak Neustad, wysp Als i Aroe, równie jak innych placów podległych władzy króla.

Blokada będzie zawieszana kolejnie dla każdego placu, jak tylko wróci tenże pod władzę króla, o czem natychmiast zawiadamiana będzie publiczność.

Ministerium marynarki w Kopenhadze 18 Lutego 1864.

podp. Zutken.

Pomiędzy dokumentami świeżo ogłoszonymi w sprawie duńskiej, jedną z najważniejszych jest depesza z d. 18 Paźdz., w której p. M. Grey udziela Russellowi uwagi p. Drouyn de Lhuys nad pewnymi propozycjami angielskiego ministra spraw zagranicznych. Depesza ta mówi:

«Komunikacja, jaką uczyniłem dziś p. Drouyn de Lhuys, dotyczy, rzekł, kroku formalnego, w którym z swej strony nie może on upatrywać żadnego widoku korzyści.

Ofiarowanie przysługi (bons offices) byłoby uważane, jak mniema, za bezużyteczne.

Drugi sposób działania doradzały przez W. Eks. to jest: »przypomnieć Austrii, Prusom i Związkowi niemieckiemu, że wszelkie akta z ich strony dążące do osłabienia całości i niepodległości Danii, byłyby niezgodne z traktatem z 8 Maja 1852 r.» byłyby w wielkiej części podobnym do postępowania Anglii i Francji w sprawie polskiej. Minister bynajmniej nie jest skłonny i wyznał otwarcie, że w tym duchu mówić będzie z cesarzem — postawić Francję odnośnie do Niemiec w tem samym położeniu, w jakim się znajdowała odnośnie do Rosji.

Nie przesłane Rosji przez trzy mocarstwa otrzymały odpowiedź, która literalnie nic nie znaczy i stanowisko, w jakim postanowione są trzy mocarstwa, nie celuje powagą, gdyby Anglia i Francja miały przesłać Austrii, Prusom i Związkowi niemieckiemu wezwanie zaproponowane, powinnyby być gotowe iść dalej i przyjąć sposób działania odpowiedniejszy godności obu wielkich mocarstw, niż ten, jaki zachowują obecnie w sprawie polskiej.

Francja, rzekł pan Drouyn de Lhuys, bynajmniej nieobojętna na utrzymywanie całości i niepodległości Danii, nie przez lekceważenie odrzuca rady W. Eks. Przedstawiła ona już mocarstwu niemieckiemu, że jeżeli najdą Holsztyn, w celu uczynienia rewolucji w Szlezwicku, lub gdyby

poszły dalej i naszły sam Szlezwik, targnęłyby się na prawa monarchy niepodległego i poruszyłyby wielką kwestyę dotyczącą równowagi mocarstw europejskich, na którą Francja nie mogłaby pozostać obojętną.

Minister francuzki jest więc zdania, że wszystko, co W. Eks. radzi obecnie, uczynionem zostało, chyba gdyby chciało iść dalej i przesłać notę identyczną lub noty równoczesne podobnej osnowy.

P. Drouyn de Lhuys największy ma wstręt przeciw takiemu sposobowi działania z powodów wyżej wykazanych. Pragnie on zachować zupełną swobodę działania w tej sprawie i byleby rząd JCMości nie był potowym iść, jeżeli tego potrzeba, nie do prostego przesłania noty i otrzymania odpowiedzi wybieżnej, pewnym jest, że cesarz nie zezwoli na przyjęcie rady W. Eks.

W dniu 25. Września hr. Russell napisał następnie do hr. Wachtmeistera:

»Rząd Jej K. Mości uważa niepodległość i całość Danii za rzecz największej wagi.

Rząd Jej K. Mości gotów byłby ofiarować swe przysługi dwom stronom, bliskim obecnie porwania się do broni. Rząd Jej K. Mości gotów byłby uczynić to w porozumieniu z Francją lub sam. Lecz postępowanie, jakie J. K. Mość mogła być zaproszoną obrać w tej sprawie, gdyby przysługi rządu J. K. Mości były bezowocne, winno być przedmiotem przyszłego zbadania i dalszych postanowień.

»Rząd Jej K. Mości nie jest przygotowanym powiedzieć, że Dania ma zupełną słuszność, lub że Niemcy nie mają powodów uzalania się na stan ludności niemieckiej w Szlezwicku, lecz mniema, że trudności powinny być przedmiotem układów czy to przez konferencyę lub inaczej, i nie powinnyby doprowadzić do wojny. Rząd J. K. Mości gotów będzie przypomnieć Austrii i Prusom zobowiązania traktatowe szanowania całości i niepodległości Danii.

Książę Górczaków pod tą samą datą wyraża podobne uczucia i dodaje: »Jeżeli gabinet londyński uważa za stosowne z swej strony zapewnić rząd duński co do rezultatów w razie wojny, reprezentant jego w Kopenhadze znajdzie najszerze poparcie ze strony barona Nicolai.

Ostatni z ogłoszonych dokumentów jest depesza lorda Russela do posła Jej K. Mości w Frankfurcie:

»Jeżeli reprezentanci księstw Holsztynu i Lauenburga mają mieć veto względem aktów parlamentu i rządu duńskiego, jasną jest rzeczą, że środki najpotrzebniejsze do obrony Danii przeciw obcemu nieprzyjacielowi mogą być wstrzymane, że cała akcja monarchii duńskiej może być sparaliżowaną, i że całość i niepodległość Danii mogą być na seryo narażone.

»Jej K. Mość obowiązana jest traktatem londyńskim z d. 8. Maja, szanować całość i niepodległość Danii. Cesarz austriacki i król pruski przyjęli to samo zobowiązanie. Jej K. Mość nie mogłaby obojętnie patrzeć na zajęcie wojskowe Holsztynu, któreby ustać dopiero miało pod warunkami dotyczącymi konstytucyi całej monarchii duńskiej.

»Rząd J. K. Mości nie mógłby uznać tego zajęcia za słuszne wykonanie władzy związku, lub przypuścić, że mówiąc właściwie nie możnaby go nazwać wykonaniem związkowym.

»Rząd Jej K. Mości nie mógłby być obojętnym na doniosłość wpływu takiego aktu na Danię i interesa europejskie. Rząd Jej K. Mości wzywa więc bundestag, aby się dojrzałe zastanowił i poddał kwestyę sporu pomiędzy Niemcami i Danią pod pośrednictwo innych mocarstw nieinteresowanych w sporze, lecz głęboko interesowanych w utrzymaniu pokoju europejskiego i niepodległości Danii.

— Korespondent kopenhagski przesyła do Presse adres do króla podany przez obie izby rady państwa. W izbie pierwszej (landstthing) adres ten przyjęto jednogłośnie bez rozpraw, w drugiej izbie (volkstthing) 64 głosami przeciw 4.

Adres ten malujący usposobienie tamtejszych sfer wpływ i znaczenie mających a mianowicie usposobienie ich w obec proponowanej przez Anglią konferencyi, w całej osnowie brzmi jak następuje:

Najmilszy królu! W głębokim smutku duńskiego ludu z powodu nagłej śmierci Twojego świętej pamięci poprzednika było to pociechą i uspokojeniem dla nas, gdyśmy widzieli, że W. kr. Mość tem w ślady świętej pamięci króla wstępujesz, iż naprzeciw przedstawień i wymagań zagranicy co do zniesienia konstytucyi z dnia 18. listopada r. z., strzegłeś naszej wolności i samodzielności. Wybuch wojny zniweczył jednak nadzieję spokojnego rozwoju naszych stosunków. Gdy związek niemiecki z tytułu egzekucyi księstwa niemieckie Waszej kr. Mości Holsztyn i Lauenburg obsadził wojskami związkowymi i gdy pod zasłoną tychże pozwolił rozwinąć się buntowi na korzyść nieuprawnionego pretendenta, posłały mocarstwa niemieckie swoje wojska po za granicę państwa duńskiego, aby jak utrzymują wzięść w zastaw duński kraj Szlezwik, który w roku 1721. znowu wcielony i przytem koronie duńskiej zagwarantowany został i nad którym ani Niemcom ani ich mocarstwu nigdy prawo opieki nie przysługiwało. Po dwóch zaszczytnych walkach cofnęło się nasze waleczne wojsko przed przemocą i opuściło naszą tyśiącletnią nadgraniczną strażnicę; dziś zajmuje to wojsko tylko mniejszą część Szlezwicku. Nieprzyjaciół rozszedł się po kraju i pozwolił, by obce bandy i buntowniczy poddani wielu z wiernych W. kr. Mości urzędników wypędzili i porządek prawny obalili a nawet w ostatnich dniach przybyła wiadomość, iż nieprzyjaciół wtargnął do prowincji Jutlandyi.

Najmilszy królu! W obec tak groźnych stosunków czuje wierne W. K. Mości zgromadzenie, Volkstthing, potrzebę wyrazić wszystko otwarcie i bez ogródki swemu królowi w imieniu narodu, który je wybrał. Wojna przeciw przemocy będzie wymagać wielkich i ciężkich ofiar, lecz prowadzoną ona będzie przeciw nadziei pomyślnego końca, bo między królem a ludem panuje zaufanie. W tej pełnej nieszczęść godzinie musimy w tem szukać pociechy, iż sprawa naódo jest tożsamo sprawą króla, iż W. K. Mość naszej wolności i samodzielności wiernie bronić

będziesz, i nie pozwolisz, by na przyszłość ktoś rościł sobie prawo rozszerzenia opieki w granicach Danii, lub aby związek między domem królewskim a Szlezwickim osłabionym został. Po stanowczym oświadczeniu rządu W. K. Mości, może naród na to liczyć, że wszystkie siły kraju rozwinięte będą w celu dalszego prowadzenia walki, jakoteż, że W. K. Mość starać się będziesz przedstawić to Europie, że nasze życie narodowe i nasze postanowienie własnowolne nigdy poświęconemu być nie mogą. W. K. Mość możesz na to liczyć, że błogosławieństwo wolności wzmocniło miłość narodu do ojczyzny i zarazem pobudziło ochotę do popierania każdej ofiary za prawo i honor Danii. Gdy więc wzajemne zaufanie w ten sposób króla i lud łączy, mogą obie strony radośnie i śmiało spoglądać na koleje obecnej wojny. Chwała królowi! Chwała naszemu walecznemu wojsku! Chwała naszej ukochanej ojczyźnie!

Kronika miejscowa.

Poznań, 5. Marca. Słyszymy, że w Czwartek około godziny 8. wieczorem przy ratuszu policyjni urzędnicy zatrzymali chłopca niosącego pakę, w której było 10 płaszczy zamówionych przez osobę nieznaną. Urzędnicy zatrzymawszy chłopca chcieli dojść owej osoby mającej płaszcze te odebrać, wstąpili z nim na odwach i udali się na miejsce oznaczone, kiedy jednak osoby tej nie zastali, p. radca policyjny Rose z asystencją udał się do krawca p. Hofmana, mieszkającego w rynku przy ulicy krótkiej, który owe płaszcze był zrobił i wysłał, zabrał jeszcze dwa inne gotowe, i jego oraz czeladnika i dwóch chłopców po godzinie 9. wyprowadził dla śledztwa wraz z towarami na policyję. Gdy p. Hofman tamże do protokołu nie podał czy podać nie umiał informacji żądanych, po godzinie 10. po długich wypytywaniach odprowadzono go obrewidowawszy do aresztu policyjnego i zamknięto, z nadmienieniem, iż nazajutrz będzie oddany sądowi kryminalnemu. Tymczasem może w kwadrans znowu go wypuszczono; towaru jednak ile słyszymy, nie zwrócono dotychczas. W piątek p. radca policyjny Rose przybył z asystencją do mistrza krawieckiego p. Salkowskiego, na ulicy Jezuickiej, który płaszcze i inny ubiór wyrabia od dawna na skład, zapytał, ile jest gotowych i w robocie; p. Salkowski odpowiedział, iż około 40; p. Rose natychmiast udał się do warsztatu, aby naocznie o robocie i ilości towaru się przekonać, jakoż rzeczywiście znalazł około 70 płaszczy. Podobnie odbyły się poszukiwania za wyrobami z blachy u blachnierza p. Antoszewskiego przy ulicy wianecznej w starym rynku.

Słyszymy nadto, iż kilku przemysłowców poznańskich otrzymało rozkaz stawienia się na sądzie z swoimi książkami handlowymi. D. P.

Wągrowiec, 3. Marca. — W dniu przedwczorajszym byliśmy świadkami następującego wypadku. Po ukończeniu posiedzenia towarzystwa agronomicznego, które właśnie dnia 1. Marca miało swoje walne zgromadzenie, wyjeżdżali obywatele każdy w swoją stronę z przed oberży Zapalowskiego. Pozostali w końcu jeszcze dwa powozy z Kłudzina i z Miłosławia, tuż obok siebie na przestronnym rynku stojące. W tem około godziny 4. z południa jedzie batalionem tu konsystującym dowodzący p. major Pormann. Czy może chciał pośredkiem między powozami przejechać, niewiadomo, to tylko pewna, że objechawszy takowe, zawrócił konia i wjechał z tyłu pomiędzy powozy, a pytając groźnie stangreta z Kłudzina, Wincentego Kaziaka, czy umie po niemiecku, nie czekając odpowiedzi, zarazem wyrwał mu bat i własnoręcznie, bez żadnego powodu połamął. Stangret zalekniony takowem niezasłużonem postęp-

waniem, nie panu majorowi nie przewiniwszy, co liczni świadkowie tej sceny poświadczyć mogą, odpowiedział: »Co pan chcesz? — Ja po niemiecku nie rozumiem. — Pan mi bat złamał!« — Pan major zaś nie zważając na odpowiedź, skinął na pobliski odwach w rynku i przybyłym natychmiast żołnierzom kazał człowieka aresztować. Żołnierze kolbując ze wszech stron człowieka niewinnego, ścigali go z siedzenia, który niewiedząc o co chodzi, nadto w przeświadczeniu swej niewinności, nie chciał opuszczać swych koni, tym bardziej że były lekkie i nie spokojne. Na to właśnie przybył właściciel koni: natychmiast rekognoskował swego człowieka, ofiarując w potrzebie wszelką gwarancję. Przecież i to nie skutkowało u pana majora, bo konieczność z siedzenia człowiekowi schodzić rozkazując, ponownie aresztowanie go polecił. Tedy stangret na głos swego pana zeszedł sam z powozu, a bity kolbami, trąbką nawet, z porozdzieranem ubraniem odprowadzony został na odwach. Pozostali jeszcze w mieście właściciele koni i obywatele udali się do pana radcy ziemiańskiego z zażaleniem, i podawszy świadków jako człowieka zupełnie niewinnego, o uwolnienie go upraszali. Prośba ta przecież była bezskuteczna, bo człowieka nie wypuszczono, a gdy go z odwachu do więzienia odprowadzono, żołnierze i samego pana radcę, jak naoczni świadkowie zeznać chcieli, potracali.

Nieszczęśliwy stangret przesiedziawszy dzień i noc, na rozkaz sądu wprawdzie uwolniony został, ale któż mu to potyranie nagrodzi? któż nagrodzi odcięcie wolności?.. Myślimy, że zażalenie do właściwej władzy, i podobnym na przyszłość zapobieży nadużyciom i niesprawiedliwie pokrzywdzonemu dostateczne wymierzy zadosy uczynienie. Ze powyższe doniesienie w całej swej osnowie zupełnie jest prawdziwe, gotowi z pomiędzy wielu innych, pod przysięgą zeznać: Maciej Brywczyński ze Siernik, Maciej Kujawski kowal, i Kubicki stolarz, obaj z Wągrowca, oraz stangret z Miłosławia.

D. P.

Przybyli do Poznania dnia 6. Marca.

BAZAR: hr. Mycielski z Chociszewic, Urbanowski z Miłosławia, Niemojewski z Sławnik, Skórzewski z Ulejna, Węsierski z Podrzewia, Mittelstädt z Sielca, Rożnowski z Sarbinowa.

STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Biełkowski z Smuszewa, Ponikierski z Wiśniewa, Palczewski z Miłosławia, Swinarski z Kruszcowa.

HOTEL DU NORD: Stabłewski z Czeluścina, Weber z Torunia.

POD CZARNYM ORŁEM: Żółtowski z Zajączkowa, Urbanowski z Turostowa.

HOTEL PARYSKI: Kobylański z Mystek, Lekszycki z Pogrzebowa.

KEILERA HOTEL ANGIELSKI: Teichtmann i Wolly z Budweis, Blum z Szamotuł.

HOTEL KRUGA: Weber z Nibau.

Z dnia 7. Marca.

BAZAR: Bnińska z Samostrzela, Praimowska z Polski, Sławoszewski z Ustaszewa, Kowalski z Wysoczek.

MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Dr. Żelasko z Kowanówka, Gottschling z Orłowa, Schulze z Kulczewa, Boerr i Peisert z Berlina, Knauth z Sonneberga, Lüttge z Drezna, London z Wrocławia, Syhre z Lipska, Brecht z Leszna, Landmann z Barmy, Dienst z Elberfeldu.

BUSCHA HOTEL RZYMSKI: v. Hiller z Betsche, Fischer z Apolda, Haas z Moguncji, Fischer z Lipska, Heitz z Magdeburga, Strich z Berlina, Bullheimer z Nürnbergu, Lung z Ludwigsburga, Lung z Gleiwitz.

POD CZARNYM ORŁEM: Koperski z Kicina, Białoszyński z Kąkolewa, Mathes z Krucza, Schulz z Strzałkowa, Genge z Węgierki.

HOTE PARYSKI: Wilkoński z Cytrynowa, Czajkowski z Tucznia, Skórzewski z Radłowa, Gąsiorowski z Zberek, Wulkowski z Glinna, Bednarowicz z Wrześni, Kierski z Goły, Prądziński z Mącznik, Prądzyński z Stawu.

HOTEL BERLIŃSKI: Langmayer, Koch i Löwe z Rogoźna, Busse z Słwna, Frieske z Rożnow. młyn, S. Hödler z Działynia.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 7. Marca 1864.

Zyto (wępel po 25 szetli) słabo. Wypowiedziano 25 wępli. Na Marzec 27 1/6 pł. i list., na Marzec Kwiecień 27 1/6 list. 1/12 pien., na wiosnę 27 1/12 list. 1/2 pien., na Kwiecień Maj 27 3/4 list. 1/12 pien., na Maj Czerwiec 28 1/12 list. 1/2 pien., na Czerwiec Lipiec 29 1/12 list. 1/2 pien.

Okowita (beczka 8000 proc. Trallesa) słabo. Wypowiedziano 6000 kwart. Na Marzec 12 5/12 list. 1/3 pien., na Kwiecień 12 1/12 list. 1/2 pien., na Maj 12 5/6 list. 3/4 pien., na Czerwiec 13 1/6 list. 1/12 pien., na Lipiec 13 1/2 pien. i list., na Sierpień 14 1/12 pien. i list.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 5. Marca.

Pszenica 46—56 tal.

Zyto na wiosnę 32 1/2—32 tal., na Maj Czerwiec 33 1/2—33 tal.

Jęczmień wielki i mały 28—33 tal.

Groch do gotowania 35—46 tal.

Groch na pastwę 35—46 tal.

Olój rzepiowy na Marzec 11 1/4—1/24 tal., na Kwiecień Maj 11 1/4 tal., na Czerwiec Lipiec 11 1/2 tal.

Olój lniany 13 1/2 tal.

Okowita na Marzec i Marzec Kwiecień 13 1/12 tal., na Kwiecień Maj 13 2/3 tal., na Maj Czerwiec 14 1/24—13 23/24—14 tal., na Czerwiec Lipiec 14 1/3 tal., na Lipiec Sierpień 14 2/3 tal., na Sierpień Wrzesień 15 5/12 tal.

Gdańsk, 5. Marca. — W upłynionym tygodniu mieliśmy piękną pogodę przy małych przymrozkach. Wisła od granicy polskiej aż do Grudziądza wolna od lodów; poniżej lody nie ruszyły.

Wiadomości handlowe z Anglii są najubożniejsze. Pomimo cen nadzwyczaj niskich, a nawet pomimo częściowych uzaleń, na niezadawalniący stan pół zimowych, na targach nie ma żadnego ruchu, i spekulanci nie chcą wchodzić w interesy. Ze zaś dowozy krajowe i zagraniczne przechodzą potrzeby konsumpcji, przeto na targach nie ma żadnego ruchu, a jeśli na jakim punkcie wewnątrz kraju, okaże się trochę ożywienia, to tylko w skutku chwilowych niedostatecznych dowozów.

We Francji, Holandji i Belgii tenże sam stan przeważa, a handel zbożowy pogrążony w ogólnej apatji.

Na naszej giełdzie, przybycie kilku wielkich parowców wywołało nieco ruchu, wszakże bez żadnego wpływu na ceny. Pszenice celne, szczególnie białe i jasne w kolorze były dość poszukiwane i po ostatnich pełnych notowaniach dawały się umieszczać. Ziaro podrzędne tylko z ustępstwem znajdowało kupców, a zakupy miały tylko na celu dokompletowanie lub uregulowanie ładunków, gdyż w obec zawikłań sprawy duńskiej nikt nie ma odwagi choćby po najniższej cenie formować rezerwy śpicchrzowej.

Żyto w początku tygodnia było się niecopodniosło, ale w ostatnich dniach straciło parę guldów na łaszcie.

W ciągu tygodnia sprzedano szefli pszenicy 46,800, żyta 9000, grochu 900, jęczmienia 1200.

Płacono za szefel berliński:

	Tal. sgr. fen.	Tal. sgr. fen.
Pszen. 83—5 85—14	1 28 4	2 3 4
» 86—23 87—13	2 4 3	2 6 8
» 87—22 88—2	2 8 4	2 10 —
Żyta 77—8 88—24	1 5 6	1 7 8

	Tal. sgr. fen.	Tal. sgr. fen.
Jęczm. 68—3 72—1	— 27 6 1	3 4
Grochu	1 7 —	1 10 10

Kursa zamian: Londyn 6.20. — Hamburg 151. Amsterdam 141.

Aleksander Makowski et Comp.

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

	dnia 7. Marca 1864 r.			
	tal.	sgr.	fn.	tal. sgr. fn.
Pszenicy pięknej, szefel po 16 garn.	1 26	—	1 28	9
Pszenicy średniej	1 22	6	1 23	9
Pszenicy ordynaryjnej	1 17	6	1 18	9
Żyta przedniego, szefel	1 6	—	1 7	—
Żyta leższego	1 3	3	1 5	—
Jęczmienia dużego, szefel	1 2	6	1 5	—
Jęczmienia małego	1 —	—	1 2	6
Owsa, szefel	— 24	—	— 25	—
Grochu do gotowania, szefel	1 7	6	1 8	9
Grochu na pastwę	1 5	—	1 6	6
Rzep zimowy	—	—	—	—
Rzepik zimowy	—	—	—	—
Rzep latowy	—	—	—	—
Rzepik latowy	—	—	—	—
Tatarki, szefel	1 12	6	1 15	—
Koniczyna czerwona, cent. 100 fn.	10 —	—	12 15	—
Koniczyna biała	9 —	—	13 —	—
Ziemniaków, szefel	— 11	—	— 12	—
Masła, garniec	2 10	—	2 20	—
Siana, centnar	—	—	—	—
Słomy, kopa po 100 funt. w. Z. c.	—	—	—	—
Olaju rzepiowego, cent. po 100 fn.	—	—	—	—

Spirytus.

Beczka 100 kwart 80% Tralles.

	Tal. sgr. F.	do Tal. sgr. F.
Dnia 5. Marca	12 7 6	do 12 12 6
„ 7. „	12 5 —	„ 12 10 —

Kommissya do ustanowienia ceny spirytusu.